

13.8.2019

ועדה מיוחדת לפי סעיף 44(א) לפקודת הרופאים (נוסח חדש) התשל"ו – 1976

לכבוד

מר בנימין נתניהו

ראש הממשלה ושר הבריאות

דין וחשבון על פי סעיף 44(ה) לפקודת הרופאים (נוסח חדש) התשל"ו, 1976

פרופ' ארנון אפק המשנה למנכ"ל, משרד הבריאות באמצעות ב"כ עו"ד לילך מהודר
מלשכת היועצת המשפטית, משרד התובע הראשי, משרד הבריאות ירושלים.

הקובל

נגד

ד"ר אריאל ונדר [REDACTED] רופא מורשה, בעל רישיון [REDACTED]
ע"י ב"כ עו"ד רן קאשי. [REDACTED]

הנקבל

1. הקובלנה:

ביום 8.2.2016, הגיש פרופ' א. אפק המשנה למנכ"ל של משרד הבריאות, קובלנה נגד הנקבל (להלן: "הקובלנה"), בכך שפרסם, למרות אזהרות והתרעות, פרסומים הנוגדים את הוראות סעיף 11 לפקודה והתקנות שהותקנו מכוחה אשר יש בהם כדי להביא להטעיית הציבור ופגיעה בכבוד המקצוע ובניגוד לכללי האתיקה של ההסתדרות הרפואית בישראל. בכך התנהג התנהגות שאינה הולמת רופא מורשה, והתמיד להפר הוראות הפקודה בהתאם לסעיפים 41(1) ו-4(4) לפקודה.

3. דיון והמלצה:

בישיבת הוועדה מיום 15.5.2019, הדיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, וחגישו לוועדה את מסמך ההסדר מיום 14.5.2019, לפיו הנקבל יודה בכתב הקובלנה, והצדדים ימליצו בפני הוועדה על אמצעי משמעת מוסכם של נדיפה. הנקבל אישר את כתב ההסדר והודיע לוועדה כי הוא מודה בכתב הקובלנה.

לאור הודאת הנקבל, הוועדה הרשיעה אותו בעובדות ובעבירות המיוחסות לו בכתב הקובלנה, בסעיפים: (1)41 ו-(4) לפקודה.

טיעוני הצדדים לעניין אמצעי המשמעת:

טיעוני בל' הקובל:

הוועדה הרשיעה את הנקבל על סמך הודאתו, על פי הסדר הטיעון, בעובדות ובעבירות שבכתב הקובלנה מיום 8.6.2016, בכך שהנקבל התנהג התנהגות שאינה הולמת רופא מורשה והתמיד להפר את הוראות הפקודה, בהתאם לסעיף (1)41 ו-(4) לפקודה, בכך שפרסם, למרות אזהרות והתראות פרסומים הנוגדים את הוראות סעיף 11 לפקודת הרופאים והתקנות מכוחו, שהם גורמים להטעיית הציבור, פגיעה בכבוד המקצוע ובניגוד לכללי האתיקה של ההסתדרות הרפואית בישראל.

מטרת אמצעי המשמעת בהליכים המשמעתיים נועדה להרתיע רופאים מפני ביצוע מעשים שמהווים עבירות משמעת וגם להגן על הציבור מפני פרסומים שיש בהם להטעות את הציבור, לשמור על השם הטוב של מקצוע הרפואה, על אמון הציבור במקצוע וגם להעביר מסר של הרתעה לאנשי המקצוע ולנקבל

בפרט. בעניין זה הגישה בכל הקובל מספר פסקי דין: ע"א 104/1079 דר' לאור ליביו -

נאמר שם: "השיקול המרכזי בהליכים המשמעותיים שבגדון, הינו השיקול של הגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים. לפיכך נפסק, כי בהליכים ממין זה, השיקול המרכזי שעל הגורם המרכזי לשוות לנגד עיניו, הוא אינטרס הציבור ואילו שיקולים הספציפיים, הנוגעים לעבריו המשמעת העומד בפניו, הם עניין משני שיש לשקלו, אם בכלל". פסק דין נוסף של בית המשפט העליון- ע"א 50/91 דוקטור סבין: שם נאמר: "מסקנתי, אפוא, כי אין לתחום מראש את סוג השיקולים הרלוונטיים בקביעת העונש המשמעותי ולצמצם מראש את מרחב שיקול הדעת המסור לשר הבריאות, באופן המוצע על ידי בא כוח המערער. יש לנקוט לעניין זה אמת מידה גמישה, אשר שתאפשר להביא בחשבון בכל מקרה ומקרה, גם את חומרת הסכנה הנשקפת לציבור מהישנות מעשיו של הרופא, אך גם ערכים, צרכים ואינטרסים לגיטימיים אחרים, עליהם באה ענישה משמעתית מקצועית להגן".

בכל הקובל הפנתה את הוועדה לסעיפים: 9.10.13.15. שבכתב הקובלנה לעניין מעשיו של הנקבל והקפאת קובלנה קודמת לרבות בקשת המשרד להפסיק את פרסומיו שיש בהם להטעות את הציבור ומהווים הפרת הוראות הפקודה. במקביל המשרד המשיך מעקב ורק בסוף 2015, שוב נמצאו פרסומים, והוגשה קובלנה.

בכל הקובל הגישה מספר החלטות לעניין אמצעי משמעת שנפסקו במקרים אחרים:
ד"ר מישל חדר, רופא שניים, שפרסם פרסום שהוא בוגר אוניברסיטה בארץ למרות שהוא למד בחול, והייתה שם גם רשלנות, הרישיון שלו התלה לתשעה חודשים.
במקרה שלפנינו אם לא היה הסדר, היו מבקשים התליה לשלושה חודשים.

בהחלטה של השופט סטרשנב מ-23 לינואר 17: שם הרישיון של דוקטור מרק ליון התלה לשישה חודשים. מדובר ברופא שיניים, שפרסם באינטרנט ובעיתון פרסומים בניגוד לתקנות רופאי השיניים. הוא המשיך להפר ולהתמיד ולפרסם את הפרסומים האלה ופרסומים דומים, למרות ארבע הפניות ואזהרות של משרד הבריאות, שיחדל מהפרסומים. והוא הואשם בסעיפים דומים לקובלנה שלפנינו, הוא הודה והורשע.
כותב השופט סטרשנב בהחלטה: "בא כוח הקובל ציינה בפני הוועדה, כי התנהגות מעין זו, של הפרה חוזרת ונשנית של ההוראות והתקנות, מחייבת גישה מחמירה ואמצעי ענישה מקובל, הוא התליית רישיון".

בעניין דוקטור עודד רודניצקי: רופא פלסטיקאי, פרסם פרסומות אסורות באינטרנט בניגוד לפקודה. הוטלה עליו התליה לארבעה חודשים.

המסקנה, שהתגובה המשמעתית הראויה, בדרך כלל זו התליית רישיון ולכן, אילו לא היינו מגיעים להסדר, זו הייתה העמדה שלנו. אבל מכיוון שהגענו להסדר טיעון אנחנו מבקשים לאור ההסדר, להמליץ על נזיפה בלבד.

טיעוני בכל הנקבל

מדובר ברופא, שכמובן לא מנסה להתכחש ולא מנסה לשקר, אלא הוא באמת טעה או שגה. בעקבות טעות זאת, לא ניתן לו הצ'אנס לתקן, אלא מיד הוגשה קובלנה ראשונה, בניגוד לאחרים, שזכו לשימוע. הענף הזה שבו הוא נמצא, ענף רפואת העיניים, הוא ענף בעצם די תחום, שישה מתחרים דומים, שישה שחקנים שמפרסמים כל הזמן ולאורך שנים. מ-2013, שהוא הגיע כאן לראשונה, הוא הביא אתו דוגמאות, נתן אותן. ביקש, הוא התחנן, הוא אמר: "זה פוגע לי בהכנסה, זה פוגע לי בפרנסה. הם ממשיכים לפרסם על עמודים שלמים, אני מנוע". עצם העובדה שב-2014 בדקו אותו, הוא לא פרסם יותר והוא לא עשה שום דבר בניגוד לחוק, מראה שהוא קיבל את דין עליו והוא הפסיק לפרסם. כמו שהוא הסביר, אז, הוא יסביר גם היום, במילים שלו. ב-2000 נעשתה טעות שנה מאוחר יותר, זה פרסום שהוא הזמין על חצי עמוד, ופורסם על עמוד שלם. זה נודע לו אחרי הפרסום. כשזה נודע לו, מיד הוא ביטל את ההסדר הזה עם המפרסם. לטעון שהוא המשיך את זה לאחר מכן, זו טענה שאין בה מן האמת. הוא ניסה להביא לכאן הצהרה של המפרסם עצמו, שהוא בעצם שגה. המפרסם חשש, שהמחלקה המשפטית של אותו מפרסם לא נתנה לו להביא תצהיר ולכן אנחנו לא יכולנו גם להוכיח לכם שזה טעות. אבל מדובר כאן ללא ספק בטעות. צירפתי חוברת שלמה של דוגמאות של הפרות, לא הפרות טכניות שנבעו מטעות או מחוסר הבנה כלשהו או משהו כזה, אלא הפרות חוזרות ונשנות של אותם מתחרים שלו, לא על

עמוד שלם, אלא על שלט חוצות בגודל בניין, כמו שראיתם. על רכבים שלמים שצבועים בוורוד עם השמות של הקליניקה, שללא ספק מהווים הפרה של כבוד המקצוע וכללים אתיים אחרים. הנקבל הוא בסך הכול שומר חוק ואין לו שום כוונה לעבור על החוק, לא הייתה לו כוונה לעבור על החוק. מיד כשבאו אליו בטענה כל שהיא, הוא מיד תיקן את זה. הוא לא המשיך להפר. חבל שלא מסדירים את הענף הזה. הוא מאוד רצה להסדיר את הענף הזה, הוא אפילו התנדב להסדיר את הענף הזה. הוועדה דחתה את הטענות המקדמיות לאכיפה בררנית. אין במשרד הבריאות או מי מצדו כוונה לפגוע בו אישית. אבל עצם העובדה שיש כאן איזושהי עמדה חוזרת אישית שלהם לא להעמיד את כולם לדין, אלא רק אותו, אני חושב שיש בזה גם כן סיבה להקל בעונש שלו. בעצם זה שהוא לא מנהל אתה תיק הזה והוא לא בא ולא משקר ואומר לא אני פרסמתי, מישוהו אחר פרסם. הוא היה יכול לזרוק את האשמה על אחרים, הוא לא עשה את זה, הוא בא והוא לוקח אחריות. הוא שומר על החוק. בכל הקובל ביקש לקבל את הסדר הטיעון.

דברי הנקבל:

מי שלא עושה לא טועה ויכול להיות, שפה ושם הייתה טעות, אבל נהגו בי מהתחלה בצורה מחמירה, כמו שלא התנהגו כלפי אף אחד. אותי לא הזהירו כמו את האחרים. מתארת פה עורכת הדין, לילך מהודר, רופא שפרסם פרסומים שקריים לגבי תחום התמחותו, אני לא יודע בדיוק מה הוא עושה, אבל לפי מה ששמעתי, ארבעה פעמים, היא מציינת, שפנו אליו והזהירו אותו,

לפני שפעלו נגדו. לי לא נתנו בכלל את האפשרות הזאת. סימנו אותי פעם אחת ב-2013 על פרסום שפרסמתי. באותו עיתון פרסמו כל מכוני הלייזר על עמוד שלם מודעה. משום מה, רק אני קיבלתי הודעה ממשרד הבריאות, שהמודעה שלי לא תקינה ועלי להפסיק את הפרסום. שאר המכונים שהופיעו, אף אחד, לא זימנו. זימנו אותי לשיחה, אמרו שיש גם דברים שכתובים שם לא תקינים, אבל הסברתי. לא התווכחתי, כל מה שהם ביקשו, תיקנתי. חשבתי שנגמר העניין. פתאום עורך דין אייל חקו, שטיפל בעניין אז, מוסיף על זה שהוא מצא עבירות באתר האינטרנט שלי. דהיינו, שאתר האינטרנט לא לפי החוק. לא קיבלו את טענתי, אז למרות שאחרים ממשיכים לפרסם באינטרנט – לא עושים להם דבר.

בהמשך טען כי ליתר הפרסומים בעיתונים "ישראל היום" ועיתון "הארץ", לא היה מודע או שנעשו בטעות.

יש טענות לגבי איזה משפטים שכתבתי. על רוב המשפטים האלה אני חולק בצורה מוחלטת על חוסר התקינות שלהם. אבל אם נפלה איזה שגגה שכתבתי באיזה משפט - "השקעה בטוחה ביותר", אז טעיתי.

מעולם לא הצעתי הנחות. לא בפרסום ובשום צורה שהיא, בשביל לפתות אנשים להגיע אליי.

יש לי מכון שאני בסטנדרטים הכי גבוהים ואני עושה דברים מופלאים לאנשים, עוזר להמון אנשים, מעבר לעיסוק שלי ברפואה, שאני עושה ב"תל השומר". אבל גם בתחום הזה, של הסרת משקפיים. זה לא ניתוח קוסמטי, זה ניתוח שמשפר את איכות החיים של הרבה אנשים.

המלצה:

1. בתאריך 15.5.2019 הרשיעה הוועדה את הנקבל, בכך שנהג בדרך שאינה הולמת רופא, ובכך שהתמיד להפר הוראות הפקודה, עברות לפי סעיף 41(1) ו-(4) לפקודה, כאמור בכתב הקובלנה.

הוועדה רואה בחומרה יתרה את ריבוי המעשים והעבירות בהם הורשע הנקבל. הנקבל הורשע, כאמור, בפרסום מספר פרסומים באתרי מדיה שונים. פרסומיו כללו בין היתר הצהרות ומצגים שיש בהם משום הבטחה להצלחה בטיפול, שימוש בתצלומי מטופלים או אנשים הנחזים להיות מטופלים, צילומי "ידוענים", ותיאור אחוזי הצלחה ללא ביסוס מדעי או מחקרי. הנקבל לא שעה להתראות ולהזהרות החוזרות והמשיך בפרסומיו האסורים.

אומנם אין מדובר ברשלנות רפואית בפאן המקצועי, אך בהחלט יש להתייחס בכובד ראש להפרות חוזרות של הוראות הפקודה, התקנות וכללי אתיקה. מילוי אחר הוראות, חוקים ותקנות וציות דווקני להן, הם מאושרות קיום סדרי מינהל תקינים, במיוחד בנושאים הקשורים בדינים החלים על רופאים שיש להם השלכות על בריאות הציבור.

פרסום אסור, ופרסום מטעה של מידע, העשוי להראות כמידע רפואי תקין, המובא לידיעתו של הציבור מעל גבי המדיה הכתובה והמצולמת, בעידן של מדיה פתוחה ובלתי מבוקרת, עלול לפגוע בבריאות הציבור. התנהגות כזו פוגעת בשלום הציבור, באימון הציבור ברופאים, ופוגעת בכבוד מקצוע הרפואה. לקולה שקלה הוועדה את חלוף הזמן מאז קרות האירועים, את התמדתו בהימנעות מפרסומים כפי שמציינת הקובלת בדברי הסיכום ואת נכונותו להודות, תוך הסדר טיעון, דבר שחסך זמן שיפוטי.

דעת רוב:

בדעת רוב סברו חברי הוועדה כי יש לקבל את הסדר הטיעון וזאת בשל הסיבות שצינה ב"כ הקובל בעמוד 42 של ישיבת הסיכומים: "לעניין חומרת המעשה, שקודם הזכרתי מפסקי דין אחרים, אז החומרה היא לא במדרג העבירות שכמו שהצגתי במקרים של עתירה", וממשיכה לציין את ההתמדה של הנקבל בהימנעות מפרסומים מאז 5 שנים ולבסוף את הודאתו בכיצוע העבירות. ההשוואה לעתירות דומות ופסקי דיין היא חשובה ומלמדת אולם בכל מקרה יש את הנסיבות המשנות לעיתים את ההתייחסות לאדם שעבר על ההוראות או הנוהל המקובלים. גם במקרה שלפנינו זנענו שני הצדדים להבנה זו. לדעתנו יש לכן מקום במקרה זה להקל ולכבד את הסיכום של הסדר הטיעון שהושג בין שני הצדדים. אנו ממליצים בפני כבוד השר לאשר סיכום זה ולהטיל על הנקבל מיפה.

פרופ' יצחק ברנר חבר

פרופ' יהודה סקורניק, יו"ר

דעת מיעוט:

לעניין כיבודם של הסדרי טיעון:

קיימת מגמה לתן, להסדר טיעון אליו מגעים הצדדים, תוקף ברוח פסיקתו של ביהמ"ש העליון בעש"מ 4592/97 בעניין אליהו סבג, בו נפסק: "לעיתים קרובות יש עניין בעריכת הסדר טיעון, ולפיכך יש גם בדרך כלל עניין לציבור בקיום הסדר טיעון. לכן אין זה ראוי שבית הדין יסטה מהסדר טיעון אלא אם יש לכך טעם טוב לסטות מהסדר הטיעון, אם אמצעי המשמעת סוטים במידה משמעותית מן האמצעים

הראויים בנסיבות המקרה, או אם הם בלתי סבירים באופן בולט, עד שהעניין הציבורי
הדרוש לסטות מן ההסדר גובר על העניין הציבורי בקיום הסדרי הטיעון".

לדעת נציג היועמ"ש לממשלה, בכל הכבוד, נראה כי אמצעי המשמעת אליו הסכימו וטענו
הצדדים, מקל במידה רבה עם הנקבל ונמצא ברף הנמוך של הענישה ההולמת את האירוע
המדובר, וזאת, בנוסף לאמור לעיל, עקב חומרת האירועים המיוחדים לו והישנותם, ולאור
החלטות קודמות במקרים דומים, כפי שהובאו ע"י בל' הקובל, נראה כי ההסדר המוצע סוטה
במידה משמעותית מן האמצעים הראויים בנסיבות המקרה, כפי שמתואר לעיל, ובלתי סביר
באופן בולט. כמו כן התרשמתי כי הנקבל לא הפנים את מעשיו ולא הביע חרטה בגינם.

לאור האמור, אני סבור שיש להטיל על הנקבל אמצעי משמעת של התליית רישיון ל-חודשיים.

לפיכך נציג היועמ"ש לממשלה ממליץ בפני כבוד השר להטיל על הנקבל התליית רישיון
לתקופה של חודשיים.

יגאל חיות, עו"ד
נציג היועמ"ש לממשלה

